

ресурс] – Режим доступу: <http://www.studfiles.ru.html>

4. Підготовка прокурора до судових дебатів// [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.br.com.ua.html>

5. Промова прокурора у судових дебатах – Харків: Навчально-методичний посібник, 1997. – 154 с.

Замковий Євгеній Миколайович
слухач магістратури факультету
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності ДДУВС

Науковий керівник –
доцент кафедри кримінального
процесу, к.ю.н. **Рогальська В.В.**

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ УЧАСТІ ЗАХИСНИКА У ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

На сьогодні досить широких обертів набирає боротьба держави з корупційною діяльністю, у зв'язку з цим підозрювані особи потребують залучення захисника.

Адвокат – це фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1].

Професійне право адвоката реалізувати свій обов'язок по наданню такої допомоги має кореспондуватись із обов'язком правоохоронних органів надати адвокату можливість брати участь у слідчих (розшукових) діях під час розслідування корупційних злочинів, що стосуються його клієнта, інакше, надання правової допомоги буде неможливим, а доступ до правової допомоги, як конституційного права кожної особи, буде примусово обмежений.

На початку досудового розслідування корупційних злочинів, зазвичай, проводять обшуки за місцем проживання (роботи) підозрюваних, інших місцях (дача, гараж), а в деяких випадках і за місцем проживання рідних і близьких, на підставі ухвали слідчого-судді [2, с. 145].

Останнім часом почастишали випадки категоричної відмови з боку правоохоронних органів, і навіть фізичних перешкод, в допуску адвокатів до участі у проведенні обшуку в житлі або офісах їх клієнтів.

КПК не передбачає наявність у слідчого права не допускати адвоката для участі у проведенні обшуку. Наявність права запросити (викликати) адвоката не означає наявність права його не допустити, в разі коли він особисто з'явився і без окремого запрошення для участі в процесуальній дії. Виходячи із конституційного обов'язку надання та конституційного права отримання

правової допомоги, слідчий зобов'язаний не перешкоджати у їх реалізації.

Фізична перешкода адвокату у наданні ним правової допомоги своєму клієнту, в т.ч. при проведенні обшуку, складає злочин, передбачений ст. 397 Кримінального кодексу України (далі – КК) (втручання в діяльність захисника чи представника особи), а за часто виникаючих умов – і ст. 398 КК України (заподіяння захиснику чи представнику особи тілесних ушкоджень у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги) [3].

В рішенні № 10-2015 Консультативної ради при Генеральній прокуратурі України зазначено, що до кожного учасника кримінального судочинства повинна застосовуватися належна правова процедура, і жоден невинний не повинен бути звинувачений або підданий необґрунтованому процесуальному примусу.

Разом з тим, в Генеральній прокуратурі України визнали, що всупереч зазначеним вимогам, слідчі допускають випадки поодинокого блокування допуску адвокатів до участі в проведенні процесуальних дій [4]. З метою уникнення в подальшому подібних ситуацій, 22 лютого 2016 року в.о. генерального прокурора України Ю. Севрук офіційною телеграмою звернувся до регіональних прокуратур з рекомендацією прийняти невідкладні заходи, спрямовані на забезпечення прав адвокатів брати участь у слідчих діях з метою реалізації конституційного права осіб на кваліфікований захист.

Отже, Конституція України покладає на державу відповідні обов'язки щодо забезпечення особи правовою допомогою належного рівня. Такі обов'язки обумовлюють необхідність визначення в законах України, інших правових актах порядку, умов і способів надання цієї допомоги, проте не всі галузеві закони України, зокрема процесуальні кодекси, містять приписи, спрямовані на реалізацію такого права, що може призвести до обмеження чи звуження змісту та обсягу права кожного на правову допомогу. Тому, в разі виявлення фактів продовження практики не допуску адвокатів до участі в проведенні слідчих (розшукових) дій під час розслідування корупційних злочинів, слід інформувати про такі випадки членів Комітету захисту прав адвокатів, та Консультативну раду при Генеральній прокуратурі України для подальшого запобігання даних випадків.

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 № 5076-VI: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

2. Кимлик Н. В. Тактичні прийоми розслідування злочинних корупційних діянь за новим КПК України / Н. В. Кимлик // Європейські перспективи. - 2012. - № 4(1). - С. 142-146.

3. Прокурори отримали вказівки щодо допуску адвокатів на слідчі дії: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://legalans.com/articles/news/6927-prokurori-otrimali-vkazvki-schodo-dopusku-advokatv-na-sldch-di.html>

4. Допуск адвоката до участі в проведенні обшуку: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://legalans.com/articles/publications/6783-dopusk-advokata-do-uchast-v-provedenn-obshuku.html>

5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III.: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>